

Kas var piedalīties LIFE projektā?

Jebkura sabiedriska vai privāta struktūra ES teritorijā var gūt labumu no LIFE kā koordinējošais vai saistītais saņēmējs. Ir iespējams kļūt par koordinējošo saņēmēju, ja neesat ES, bet tikai tādā gadījumā, ja jūsu valsts ir noslēgusi īpašu līgumu ar ES (skatīt LIFE noteikumu 5. punktu). Juridiskās personas ārpus ES var būt tikai saistītie saņēmēji, ja koordinējošais saņēmējs atrodas ES un ja darbības, par kurām tie ir atbildīgi un kas tiek īstenotas ārpus ES, ir nepieciešamas ES vides/klimata mērķu sasniegšanai un ārpus ES veiktu pasākumu efektivitātes nodrošināšanai (skatīt 6. punktu).

Kur „aizies” LIFE nauda?

No LIFE programmai piešķirtajiem 3,46 miljardiem eiro 2,59 miljardi eiro tiks novirzīti vides apakšprogrammai, savukārt 0,89 miljardi eiro tiks piešķirti klimata politikas apakšprogrammai. Vismaz 2,8 miljardi eiro (81% no kopējā budžeta) ir iezīmēti LIFE projektiem, kas tiks finansēti izmantojot rīcības dotācijas vai inovatīvus finanšu instrumentus. Aptuveni 0,7 miljardi eiro tiks novirzīti integrētajiem projektiem. Vismaz 55% no finanšu resursiem, kas tiks piešķirti projektiem rīcības dotāciju veidā vides apakšprogrammas ietvaros, tiks izmantoti projektiem, kas paredzēti dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai. Maksimums 0,62 miljardus eiro nepastarpināti izmantos Vides ģenerāldirektorāts un Klimata politikas ģenerāldirektorāts politiku izstrādei un darbības dotācijām.

Finansējuma apjoms, kas pieejams projektiem četru gadu periodā ir noteikts LIFE daudzgadu darba programmā 2014. – 2017. gadam. Arī turpmāk tiks piemēroti indikatīvie piešķirumi katrai dalībvalstij visa veida projektiem (izņemot integrētajiem projektiem), kas izvēlēti vides apakšprogrammas ietvaros, līdz 2017. gadam, pēc tam projektu atlase tiks veikta, balstoties tikai uz to vērtību.

Kas pārvalda LIFE?

Eiropas Komisija (Vides ģenerāldirektorāts un Klimata politikas ģenerāldirektorāts) pārvalda LIFE programmu. Komisija ir deleģējusi daudzu LIFE programmas komponentu īstenošanu Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūrai (EASME). Ārējās atlases, uzraudzības un komunikāciju komandas palīdz Komisijai un EASME. Eiropas Investīciju banka pārvaldīs divus jaunus finanšu instrumentus (NCFF un PF4EE).

Kur var atrast sīkāku informāciju par LIFE?

Izlasiet šo brošūru.

Apmeklējiet LIFE tīmekļa vietni:

<http://ec.europa.eu/life>.

Iepazīstieties ar katru LIFE projektu:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Sīkāka informācija par LIFE katrā valstī:

<http://ec.europa.eu/environment/life/countries/index.htm>

Izlasiet LIFE noteikumus:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>

Izlasiet LIFE daudzgadu darba programmu:

<http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#mawp>

Sazinieties ar savu valsts kontaktpunktu:

<http://ec.europa.eu/environment/life/contact/nationalcontact/index.htm>

Sazinieties ar EASME:

easme-life@ec.europa.eu

Sazinieties ar Eiropas Komisiju:

env-life@ec.europa.eu; clima-life@ec.europa.eu

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2014. gads

ISBN 978-92-79-40790-1

doi:10.2779/33806

© Eiropas Savienība, 2014. gads

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta

KH-02-14-418-LV-N

© LIFE06 NAT/B/000083/Marc Sijmackers

LIFE Programma

LIFE programma ir Eiropas Savienības finanšu instruments, kas atbalsta vides un klimata politikas projektus, nodrošinot 3,46 miljardus eiro lielu finansējumu no 2014. līdz 2020. gadam.

ec.europa.eu/life

Vide

Jauna LIFE programma

Pēc vairāk nekā 22 gadiem, 3,4 miljardiem eiro finansējuma un 4170 LIFE projektiem ES finanšu instruments vides jomā turpina līdzfinansēt dabas aizsardzības, vides un klimata politikas projektus.

Lielāka programma

LIFE budžets 2014.-2020. gada periodam ir lielāks nekā jebkad iepriekš: 3,46 miljardi eiro.

Programmas paplašināšanās

Bez tradicionālajiem LIFE projektiem tagad būs pieejami četri jauni projektu veidi (integrētie, tehniskās palīdzības, spēju veidošanas, sagatavošanas) un divi finanšu instrumenti (dabas kapitāla finansēšanas mehānisms, privātais finansējums energoefektivitātes jomā).

Iesaistieties – iesniedziet LIFE pieteikumu!

Katru gadu tiek publicēts uzaicinājums iesniegt projekta pieteikumus:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

© LIFE08 ENV/E/000101

LIFE divas apakšprogrammas: Vide un klimata politika

Vides apakšprogramma aptver trīs galvenās darbības prioritārās jomas:

Vides un resursefektivitātes prioritārās jomas ietvaros tiks izstrādātas, pārbaudītas un parādītas pieejas, paraugprakses, risinājumi un integrētas pieejas vides problēmām, kā arī uzlabotas saistītās zināšanas.

Dabas un bioloģiskās daudzveidības prioritārās jomas ietvaros tiks izstrādātas, pārbaudītas un parādītas paraugprakses, risinājumi un integrētas pieejas, lai veicinātu dabas un bioloģiskās daudzveidības politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī tiks uzlabotas saistītās zināšanas.

Vides pārvaldības un informācijas prioritārās jomas ietvaros tiks veicināta izpratnes veidošanās par vides jautājumiem, sniegts atbalsts komunikācijai, pārvaldībai un informācijas izplatīšanai vides jomā, kā arī veicināta labāka vides pārvaldība, paplašinot ieinteresēto pušu iesaistīšanos.

Klimata politikas apakšprogramma aptver trīs galvenās darbības prioritārās jomas:

Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas ietvaros tiks veicināta siltumnīcefekta gāzu izmešu samazināšana, sevišķi sekmējot attiecīgas politikas un likumu izstrādāšanu un īstenošanu, uzlabojot zināšanas, izstrādājot integrētas pieejas un izstrādājot un parādot inovatīvas tehnoloģijas, sistēmas, metodes un instrumentus.

Pielāgošanās klimata pārmaiņām prioritārās jomas ietvaros tiks stiprināti centieni palielināt noturību pret klimata pārmaiņām, sevišķi sekmējot attiecīgas politikas un likumu izstrādāšanu un īstenošanu, uzlabojot zināšanas, izstrādājot integrētas pieejas un izstrādājot un parādot inovatīvas tehnoloģijas, sistēmas, metodes un instrumentus.

Klimata pārvaldības un informācijas prioritārās jomas ietvaros tiks veicināta izpratnes veidošanās par klimata jautājumiem, sniegts atbalsts komunikācijai, pārvaldībai un informācijas izplatīšanai klimata jomā, kā arī veicināta klimata tiesību aktu efektīvāka ievērošana un labāka klimata pārvaldība, paplašinot ieinteresēto personu iesaistīšanos.

Paplašināta LIFE projektu sfēra

LIFE pasaules mērogā atzīto panākumu atslēga ir „tradicionālie” LIFE dabas, bioloģiskās daudzveidības, vides un informācijas projekti. Šie paraugprakses, demonstrējumu, izmēģinājuma un izpratnes veidošanas projekti turpinās, bet tagad papildus ir pieejama pilnīgi jauna apakšprogramma attiecībā uz klimata politiku, četri jauni projektu veidi (integrētie, tehniskās palīdzības, spēju veidošanas, sagatavošanas) un divi finanšu instrumenti (dabas kapitāla finansēšanas mehānisms, energoefektivitātes privātā finansējuma instruments).

Paugprakses projekti ir projekti, kuros izmanto piemērotas, rentablas un mūsdienīgas tehnoloģijas, metodes un pieejas, ņemot vērā projekta attiecīgo kontekstu.

Demonstrējumu projekti ir projekti, kuros praktiski īsteno, izmēģina, novērtē un izplata darbības, metodoloģiju vai pieejas, kuras ir jaunas vai nav zināmas projekta specifiskajā kontekstā, proti, ģeogrāfiskajā, ekoloģiskajā vai sociālekonomiskajā kontekstā, un kuras līdzīgos apstākļos varētu izmantot arī citur.

Izmēģinājuma projekti ir projekti, kuros izmanto tehnoloģiju vai metodi, kas ne iepriekš, ne citur nav tikusi izmantota vai izmēģināta, kuri var nodrošināt iespējamus ieguvumus videi un klimatam salīdzinājumā ar pašreizējo paraugpraksi un kurus turpmāk var izmantot līdzīgās situācijās plašākā mērogā.

Informēšanas izpratnes veidošanas un izplatīšanas projekti ir projekti, kuru mērķis ir atbalstīt komunikāciju, informācijas izplatīšanu un izpratnes veidošanu vides un klimata politikas jomās.

Maksimālā līdzfinansējuma likme (**MCR**) šiem pirmajiem četriem projektu veidiem ir 60% laikposmam no 2014. gada līdz 2017. gadam un 55% no 2018. gada līdz 2020. gadam. LIFE Dabas un Bioloģiskās daudzveidības projektiem MCR ir 60% apmērā visam laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam, un līdz 75%, ja projekti ir vērsti uz prioritārām sugām vai biotopiem.

Integrētie projekti ir projekti, ar kuriem plašā teritoriālā mērogā (reģionālā, vairāku reģionu, valsts vai transnacionālā mērogā) īsteno vides vai klimata plānus vai stratēģijas, kuri noteikti īpašos Savienības vides un klimata tiesību aktos, galvenokārt dabas, ūdens, atkritumu apsaimniekošanas, gaisa un klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās tām jomās. Tie nodrošina ieinteresēto personu iesaistīšanu un veicina koordināciju vismaz ar vienu citu attiecīgu Savienības, valsts vai privāta finansējuma avotu un mobilizējot vismaz vienu šādu finansējuma avotu. MCR = 60%.

Tehniskās palīdzības projekti ir projekti, kuri nodrošina rīcības dotācijas, lai palīdzētu pretendentiem sagatavot integrētos projektus. MCR = 60%.

Spēju veidošanas projekti ir projekti, kuri nodrošina rīcības dotācijas, lai dalībvalstis varētu efektīvāk piedalīties LIFE programmā. MCR = 100%.

Sagatavošanas projekti ir projekti, kuri atbalsta Savienības vides vai klimata politikas un tiesību aktu izstrādes un īstenošanas īpašās vajadzības. MCR = 60%.

Darbības dotācijas piešķir, lai segtu darbības vai administratīvās izmaksas bezpeļņas organizācijām, kas darbojas vides vai klimata politikas jomā ES līmenī. MCR = 70%.

Dabas kapitāla finansēšanas mehānisms (NCFF) ir jauns finanšu instruments, kas nodrošinās finansēšanas iespējas aizdevumu vai kapitāla ieguldījumu veidā izmēģinājuma projektiem, kuri rada ieņēmumus vai ietaupa izmaksas un kuru mērķis ir veicināt dabas kapitāla saglabāšanu, tostarp arī pielāgošanās klimata pārmaiņām projektiem.

Energoefektivitātes privātā finansējuma instruments (PF4EE) ir jauns finanšu instruments, kas nodrošinās aizdevumus ieguldījumiem energoefektivitātes projektos, kuri ir noteikti par prioritāti valstu energoefektivitātes rīcības plānos.

